

РЕШЕНИЕ

№ 242

Гр.София, 22.05.2026 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и седми април през две хиляди двадесет двадесет и шеста година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БИСЕР ТРОЯНОВ

ЧЛЕНОВЕ: ТЕОДОРА СТАМБОЛОВА

НАДЕЖДА ТРИФОНОВА

при секретар Г. ИВАНОВА и в присъствието на прокурора ЕВ. СТОЯНОВА
изслуша докладваното от съдията Н.Трифорова н. д. № 230/2026 година.

Касационното производство е образувано по повод постъпила жалба от подс.Т. И. Д. срещу решение № 151/15.12.2025г. на АС – гр. Варна по ВНОХД № 172/2025г. с посочени основания по чл. 348, ал. 1, т. 1, т. 2 НПК. Твърди се, че материалният закон не е приложен правилно, тъй като не са установени обективните и субективни признаци на деянието по чл. 203 НК. Атакуват се изводите на съда и относно квалифициране на деянието като „особено тежък случай“. Нарушения на процесуалните правила касаторът намира в отказа на съда да допусне искана от него експертиза, както и в оценъчната дейност касаеща показанията на един от свидетелите. Желаете касационната инстанция да отмени решението на въззивния съд и да го оправдае по предявеното му обвинение.

Недоволни от решението на апелативния съд са останали и частните обвинители Й. С. и П. П., от които е постъпила жалба с релевирани основания по чл. по чл. 348, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 НПК. Като допуснато съществено нарушение на процесуалните правила е посочено липсата на произнасяне на съда по направени от направени от тях възражения, а нарушение на материалния закон откриват в избора на избора на съда да приложи чл. 55 НК при индивидуализиране наказанието на подсъдимия. По този начин считат, че няма да се постигнат целите на наказанието и наказанието и то не отговаря на обществената опасност на дееца и на стореното от от него. Желаят да се отмени решението на съда и делото да се върне за ново разглеждане, при което да се оценят правилно смекчаващите и отегчаващи отговорността на подс. Д. обстоятелства.

В съдебно заседание пред Върховния касационен съд, защитникът на подсъдимия Д.– адв. Б. заявява, че поддържа касационната жалба. Акцентира на съображенията за допуснати нарушения на материалния закон. Намира, че не са налице обективните и субективни признаци на престъплението „длъжностно присвояване“, защото не е налице окончателно и безвъзвратно разпореждане с чуждо

чуждо имущество от страна на подсъдимия в полза на трето лице. Развива тезата относно характера на присвоените движими вещи като родово определени и подчертава, че недопуснатите допълнителни задачи към икономическата експертиза, са довели до доказателствен дефицит, отразил се върху правилното установяване на фактите. Пледира за отмяна на въззивното решение и оправдаване на подсъдимия.

Подсъдимият Д. поддържа казаното от защитника си. Твърди, че е продавал закупено от него зърно и не е присвоявал чуждо.

Частните обвинители Й. С. и П. П. не се явяват. Депозирали са становище, с което поддържат своята касационна жалба и оспорват тази на подсъдимия.

Представителят на Върховната касационна прокуратура заявява, че касационната жалба на подсъдимия е неоснователна. Не споделя оплакванията за за нарушения на процесуалните правила и материалния закон. Подчертава, че са безспорно установени фактите на разпореждане на подсъдимия с поверената му да да съхранява земеделска продукция без знанието на собствениците-земеделски производители, както и на получаване на сумите от продажбите по сметка на дружеството, чийто едноличен собственик и управител е самият той. Що се отнася до отнася до квалифициращото обстоятелство „особено тежък случай“, прокурорът прокурорът намира, че въззивният съд е направил законосъобразна преценка на относимите обстоятелства, към които се включват и действията на подсъдимия по по прехвърляне на дружеството на лице, постоянно живеещо във В.. Не споделя оплакването за съществени нарушения на процесуалните правила като подчертава, че подчертава, че допуснатите две допълнителни икономически експертизи са дали дали нужните отговори на въпроси, свързани с основния предмет на доказване. Не е съгласен и с тезата за превратно тълкуване на доказателства, както защитата определя отношението на съда към показанията на св.С..

Що се касае до касационната жалба на частните обвинители, то представителят на Върховната прокуратура намира същата за основателна, доколкото въззивният съд въззивният съд не е следвало да намалява наложеното на подсъдимия наказание от от осем на пет години лишаване от свобода, тъй като с нужната тежест вече е бил бил отчетен дългият срок на наказателното производство като изключително смекчаващо отговорността на подсъдимия обстоятелство.

С предоставената последна дума подсъдимият изказва желание да бъде оправдан, тъй като не е извършил престъпление.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, второ наказателно отделение, като обсъди доводите, релевиращи в касационните жалби, становището на страните от от съдебното заседание и извърши проверка на атакувания въззивен съдебен акт в в рамките на правомощията си, установи следното:

С присъда № 17 от 26.02.2025 г. по НОХД № 197/2022 г. по описа на Окръжен съд – гр. Варна, подсъдимият Т. Д. е признат за виновен в извършване на престъпление по чл. 203, ал.1 вр. чл.201, ал.1 вр. чл. 26 НК затова, че за периода 04.07.2014-03.10.2014 г. в [населено място], обл. В. и в [населено място], в условията на продължавано престъпление, в качеството си на длъжностно лице, присвоил чужди движими вещи-пшеница, слънчоглед и ечемик, всичко на обща стойност 2 253 964лв. , собственост на ЕТ„Д.-П. А.“, Кооперация „И.“ [населено място], „О. а.“ Е. [населено място], Професионална гимназия по селско стопанство „З.“ [населено място], „Б. агро“ Е., на земеделските производители Й. С. и П. П., поверени му да ги пази, като длъжностното присвояване е с особено големи размери, представляващо особено тежък случай. След приложението на чл. 55 НК му е определено наказание от осем

години лишаване от свобода. За същия срок е лишен от право да заема материално отговорна длъжност, както и да упражнява професия или дейност свързана с пазене и управление на имущество. Съдът частично е оправдал подсъдимия за размер на присвояването. Със същата присъда подс.Д. е бил осъден да заплати на гражданските ищци ЕТ „Д.-П. А.“, Кооперация „И.“ [населено място], „О. агро“ Е. [населено място], Професионална гимназия по селско стопанство „З.“ [населено място], на Й. С. и на П. П. обезщетения за претърпени имуществени вреди в размери, намалени съобразно оправдателната част на присъдата.

Депозирани протест от представителя на прокуратурата, жалба на частните обвинители Й. С. и П. П. и жалба от името на подсъдимия са иницирали въззивна проверка на първоинстанционния съдебен акт. С решение № 151/15.12.2025 г. на АС–гр. Варна по ВНОХД № 172/2025 г. присъдата е била изменена, като наложените на подсъдимия наказания лишаване от свобода и лишаване от права са били намалени от осем на пет години. Присъдата е потвърдена в останалата ѝ част.

Касационните жалби на частните обвинители и на подсъдимия са неоснователни.

По отношение касационната жалба на подсъдимия:

Относно касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК.

Възраженията на касатора свързани с допуснати съществени процесуални нарушения от страна на въззивния съд ще се разгледат с приоритет, доколкото имат имат предопределящо значение по отношение възраженията за нарушение на материалния закон.

Подсъдимият счита, че разследването по делото не е протекло обективно, тъй като апелативната инстанция е отклонила направено от него искане за поставяне на поставяне на допълнителни въпроси на съдебно-икономическата експертиза, изслушана от въззивния съд. Настоящата инстанция е имала поводи многократно да многократно да отбележи, че неудовлетворяването на направени от страните доказателствени искания не са винаги основание да се приеме, че съдът се е отклонил от принципа за разкриване на обективната истина и е нарушил чл. 13 НПК. Такова нарушение би било налице ако се достигне до доказателствен дефицит, при който изводите на решаващите инстанции са направени на базата на предположения или въз основа на процесуално недопустими доказателства. Подобни пропуски в дейността на проверяваната инстанция не се установяват. Всички относими към обвинението въпроси са били изследвани с нужната пълнота и внимание, при което не се констатира процесуални нарушения. Въпросите относно складовите наличности на зърно-пшеница, ечемик и слънчоглед, през различни периоди, включващи и процесния, са били предмет на експертна преценка. Събрани са и са обсъдени доказателства относно собствениците, които са предоставили за съхранение своя продукция, относно сключените договори с подсъдимия, както и последвалото разпореждане от негова страна с предаденото му за съхранение зърно. Изследван е въпросът дали подс. Д. е държал собствена стока в зърнохранилището, който е получил отрицателен отговор. Значимите факти са изяснени правилно, а именно, че като управител и едноличен собственик на дружеството „Т. и.“ Е. подсъдимият е сключил договори за влог и поел задължението да съхранява зърното-жито, ечемик и слънчоглед, собственост на производители от района. Вместо да стори това, той е продал от свое име и за своя сметка вложената за съхранение продукция, без съгласието и знанието им. След изразеното от тяхна страна желание да им бъде предадено съхраняваното в силозите зърно, под различни предлози подсъдимият е

отклонил изпълнението на задължението си, поради фактическа невъзможност да стори това. Впоследствие производителите са установили, че предоставената за съхранение стока липсва в склада и че подсъдимият междуременно е продал фирмата си на трето лице – св.С. / към инкриминирания период постоянно живеещ във В./

По повод показанията на въпросния свидетел-Н. С., подсъдимият изразява недоволство от решението на въззивния съд да ги кредитира, като всъщност възраженията му не са срещу процесуалната допустимост и правилното интерпретиране на въпросното доказателствено средство, а касаторът дава собствено тълкуване на съдържанието им, с което желае да се преоценят и крайните фактически изводи на съда. В тази връзка касационната инстанция ще остави без коментар хипотетичните твърдения на подсъдимия за абстрактната възможност свидетелят, пребивавайки около 20 дни в България, след като е придобил фирмата “Т. И.“Е., да е организиран извозването на зърното от склада за броени дни /три до пет/, при използването на 33-34 тонни камиони в рамките на 150 курса. Подобни твърдения, са не само неправдоподобни, но и не почиват на каквито и да са доказателства по делото, включително за мястото, където би се извозила продукцията, за шофьорите на камионите, които са сторили това, за документното отразяване на тези дейности и за общата организация на подобно транспортиране.

Може да се обобщи, че при липсата на оплаквания от страна на подсъдимия относно процесуалната допустимост на показанията на св. С. и констатацията на съда, че същите са анализирани вярно според вложения в тях смисъл и съдържание, упрек към решението на съдилищата да им се доверят, не може да се отпрати.

Относно касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК.

От изложеното до тук може да се направи заключение, че въз основата на вярно установена фактическа обстановка, материалният закон е приложен правилно с ангажиране на наказателната отговорност на подсъдимия за извършено престъпление престъпление по чл. 203, ал. 1 вр. чл. 201, ал. 1 вр. чл. 26 НК

Възраженията в касационната жалба, свързани с касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК, са съсредоточени върху оспорването на обективните и субективни признаци на деянието. На първо място, без да отрича по принцип дължостното си качество, подсъдимият твърди, че то не е свързано с осъщественото от него деяние. Подобно твърдение не може да се сподели. В качеството му на длъжностно лице по смисъла на чл. 93, т. 1, б.“б“ НК, на подсъдимия-едноличен собственик и управител на дружеството „Т. И.“ Е., са били поверени за пазене /за съхранение/ по силата на договори за влог, описаните количества пшеница, ечемик и слънчоглед, от страна на производителите. Лично той е подписал договорите, ангажиран е бил с организацията организацията по транспортирането на зърното, лично като управляващ и представляващ това дружество, а и “А. Т.“ Е. е сключил договорите за продажба и е и е експедиран продукцията, собственост на вложителите към съконтрагентите си-, „К. Б.“ Е., „М. С.“ АД, “Х. БГ“ О.. При установените обстоятелства няма съмнение, че именно в качеството си на длъжностно лице, е имал задължението да пази чуждо имущество-селскостопанската продукция, вложена в складовете му.

На следващо място, оспорвайки обективните признаци на престъплението подсъдимият твърди, че средствата получени от продажбата на чуждото зърно не са придобити лично от него или от трето лице, а са били разходвани в полза на търговското му дружество. Касационната инстанция напълно споделя мотивите, с които въззивният съд е отхвърлил подобни доводи, като уточнява следното- несъстоятелността на аргументите се състои в изцяло грешната концепция, която се

влага от касатора в разсъжденията му относно обективната страна на престъплението „длъжностно присвояване“. В случая не само оплакванията му са неоснователни поради безспорно установения факт, че дружеството „Т. И.“ Е. е изключителна собственост на подсъдимия, но и сумите от продажбите на чуждото зърно са постъпили по сметките му. Видно от експертно установеното движение по сметките, те са разходвани в интерес именно на това дружество, а и не малка част са изтеглени на каса от А. А.-шофьор на подсъдимия и са му били предадени в брой. Така че не е основателно и твърдението, че не е установено, какво се е случило с постъпилите суми от продажбите.

Погрешността в разбирането относно присвоителните действия е резултат и от превратното тълкуване на застъпена теза в цитираната в касационната жалба съдебна практика. Изводите направени в отбелязаното решение № 604/2013г. по нд 1951/12 г. на Първо наказателно отделение на Върховния касационен съд, че длъжностното присвояване, като резултатно престъпление изисква да се установи разпореждане от длъжностното лице с поведеното му имущество в свой или чужд, но не и в интерес на управляваното и представлявано от него дружество, са верни, но касаят различен случай, при който предметът на престъплението е имущество, което е собственост на дружеството. Настоящият казус не е идентичен с описания. Селскостопанската продукция не е била собственост на подсъдимия или на притежаваното от него дружество, а му е била поверена за съхранение /пазене/, по силата на договори за влог. Той не е имал право да я продава, но въпреки това се е разпоредил с нея в своя полза, без да уведоми за това собствениците и без да получи съгласието им. Платените от купувачите суми са постъпили по сметка на дружеството „Т. И.“ Е., едноличен собственик, на което е бил подсъдимия и не са били предоставени на действителните собственици на продукцията.

На следващо място, твърденията на касатора, че зърното е родово определена и заместима вещ и вложителите не могат да очакват добитата от тях продукцията да се съхранява в индивидуални складове и впоследствие да им се предаде същата, са са принципно верни. Няма спор, че технологичният процес на съхранение предвижда предвижда смесване на зърното, предоставено от различни производители като на на вложителя се дължи количество, което е предал за съхранение, със същото качество. Но е безспорно установено обстоятелството, че не индивидуалните внесени внесени партиди на производителите са липсвали в складовете на подсъдимия, когато когато вложителите са ги поискали, а въобще в складовете не е била налична продукцията, която да им се предостави. Характеристиката на вещта като родово определена не дава право на държателя ѝ да се разпорежи с нея, без да има фактическата наличност на същото количество и качество от нея, своя собственост, за собственост, за да я предаде във всеки един момент на вложителя при поискване. Въззивният съд правилно е акцентирал в мотивите си, че подобна наличност на собствена стока не е установена в зърнохранилището на подсъдимия, а като краен резултат от това е и установеното отсъствие на предадената за съхранение продукцията. Това се дължи не на друго, а на неправомерното разпореждане с нея на подсъдимия, чрез продажбата ѝ на трети лица от името и за сметка на собственото си дружество, а получената цена е разходвал в своя полза. Така той безвъзмездно и безвъзвратно се е разпоредил със зърното на вложителите, за което те не са давали съгласие.

Не могат да се подкрепят твърденията на подсъдимия за липса на обективни признаци на деянието изводими от твърдението, че по отношение на търговското дружество има влязло в сила решение на съда, с което е отхвърлен иск на КПКОМПИ.

Решението касае различен от инкриминирания период и на следващо място предметът на проверка не е идентичен с инкриминираните действия на подсъдимия по настоящото наказателно производство. Така че не може да се твърди, че има влязъл в сила съдебен акт с идентична фактическа обстановка и по същия казус.

От изложеното до тук може да се направи крайният извод, надлежно мотивиран и в решението на проверяваната инстанция, че са налице обективните и субективните признаци на деянието, за което подсъдимият е предаден на съд. Той е предприел действия по разпореждане със зърното, собственост на производителите, като със своя вещ, без да има за това правно основание, представяйки се пред съконтрагентите си по продажбите като собственик. Всяко едно от дружествата-земеделски производители, са предоставили житото, слънчогледа и ечемика във фактическо владение на подсъдимия, като управител на фирма със зърнобаза, по силата на договори за влог влог единствено с цел съхранение /да се пази вещта/ и не са давали съгласие за разпореждане с продукцията. Сумите от реализираните продажби са постъпили по сметка на управляваното от подсъдимия дружество, на което той е бил едноличен собственик. Така че подсъдимият е съзнавал не само същността на разпоредителните сделки с повереното му да пази и съхранява зърно, без съгласието на собствениците, но и последиците им. А това е разпореждане, което е безвъзвратно и безвъзмездно за собствениците, като подсъдимият не е имал възможност да им върне вложената продукция, нито са отправяни дори и предложения за възмездяването им.

Изводите относно субективната страна на деянието, правилно са мотивирани и с демонстрираното от подсъдимия поведение по продажба на дружеството през месец октомври 2014г. на лице–св.С., постоянно живеещо във В.. Фиктивността на сделката е определена от доказаните факти, че „купувачът“ не е имал намерение да развива бизнес , с който се е занимавал подсъдимия, бил е предварително осведомен, че ще придобие дружество с финансови затруднения, каквито обективно са възникнали за подсъдимия, пристигнал е в България за двадесетина дни, в рамките, на които са се уредили формалностите по прехвърлянето на дружеството. Не на последно място следва да се отбележи и обстоятелството, че прехвърлянето на дружеството на св.С. е станало, след като земеделските производители, предоставили за съхранение продукцията си, са започнали да предявяват претенции тя да им се предостави, но очевидно това е било практически невъзможно поради липсата ѝ .

Неоснователни са възраженията на подсъдимия срещу квалифицирането на деянието като „особено тежък случай“ довело, с оглед и на размера на причинените вреди, до ангажиране на наказателната му отговорност по чл. 203, ал. 1 НК. Съгласно приложимите и към настоящия момент указания, дадени в раздел 2, т. 6 на Постановление на Пленума на ВС № 3/1970г., съгласно ТР № 1/2022г. на ОСНК на ВКС, за квалифициране на длъжностното присвояване, като особено тежък случай, следва да се направят заключения за прекомерна тежест на престъплението, на база на начин, средства, подбуди за извършването му, както и трябва да се направи оценка за личността на извършителя, която следва да разкрива завишена обществена опасност.

Няма съмнение, че предметът на престъплението е в „особено големи размери“, с оглед критериите въведи с ТР 1/98г на ОСНК на ВКС. Мотивирано е и наличието на предпоставките на чл. 93, т. 8 НК, обуславящи квалифицирането на деянието като „особено тежък случай“ и аргументите на въззивния съд са достатъчно изчерпателни и задълбочени. Предметът на престъплението е присвоена продукция на стойност 2 253 964 лв., надхвърлящо многократно стойността, необходима за да се квалифицира имуществото в „особено големи размери“, а пострадали от престъплението са няколко

субекта, за които производството на зърно е основен бизнес. Размислите на касатора относно това, дали нанесените имуществени вреди са се отразили негативно и доколко са затруднили общата търговска дейност на всички вложители на зърно или са се отразили негативно само на бизнеса на някои от тях, не могат да се противопоставят на точно установените неблагоприятни последици за всеки от пострадалите като крайният престъпен резултат се оценя в рамките на осъщественото осъщественото едно продължавано престъпление.

Правилно въззивният съд е мотивирал изводите си за наличието на квалифициращото обстоятелство с данните за тежките финансови последици за производителите, чиято стока е била присвоена, извън нанесените имуществени вреди, включващо доказателства за необходимостта някои от тях да изтеглят кредити кредити – ЗК „Изток“ за да покроят финансовите си загуби или пък последиците от последиците от финансов и икономически характер за дейността и бизнес плановете плановете им, както и неблагоприятния касаещи социална и стопанска дейност / Професионална гимназия по селско стопанство „З.“/дейност.

Не търпят критика изводите на апелативния съд за високата обществена опасност на дееца. Същите са аргументирани с данните за престъпната му упоритост, упоритост, броя на деянията, включени в продължаваното престъпление, злоупотребата с доверието на клиентите, с които е имал преди това коректни търговски отношения, предприетите мерки да избегне всякаква отговорност, обективирани с данните за прехвърляне на дружеството на св.С..

По касационната жалба на частите обвинители:

Формалното посочване на касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК в жалбата на частните обвинители Й. С. и П. П. не позволява на настоящата инстанция инстанция да даде отговор на направеното възражение. В касационната жалба не се не се съдържат доводи, които да подкрепят оплакването за допуснати съществени съществени процесуални нарушения, изразяващи се в липса на отговори на направени направени възражения, което освобождава касационната инстанция от задължението задължението да ги обсъжда. Единствено може да се посочи, че въззивната инстанция инстанция не е игнорирала оплакванията на частните обвинители и им е дала нужния аргументиран отговор /стр.20-22 от решението/.

Всъщност основният довод на частните обвинители е за нарушение на материалния закон, изразяващо се в неправилно приложение на закона при индивидуализиране на наказанието на подсъдимия. Твърди се, че редуцирането му по му по реда на чл. 55 НК е направено незаконосъобразно, без да са налице многобройни или изключителни смекчаващи отговорността обстоятелства. Споделяйки всички принципни разсъждения на частните обвинители относно целите целите на наказателната репресия и основанията за приложение на чл. 55 НК, касационният съд не приема, че в конкретния казус е нарушен материалният закон. Всички обстоятелства, имащи отношение към индивидуализирането на наказателната отговорност на подсъдимия са правилно установени. Продължителността на воденото срещу него наказателно производство-повече от 11 години, законосъобразно е оценено като изключително смекчаващо обстоятелство, обусловило приложението на чл. 55 НК и довело до определяне на наказание „лишаване от свобода“ под най-ниския предел, както е сторил съдът. Неразумната продължителност на наказателното производство, която не се дължи на процесуалното поведение на подсъдимия, е довела до нарушаване правото делото му да се разгледа в разумен срок и е обусловило компенсирането му чрез намаляване на наказанието.

Въззивната инстанция допълнително е намалила определените от първия съд наказания лишаване от свобода и лишаване от права от осем на пет години. Тези Тези нейни действия не са довели до явно несправедливо наказание, както твърдят твърдят частните обвинители. Обстоятелствата относно тежестта на извършеното, извършеното, проявената от дееца престъпна упоритост, предприетите действия по по избягване на отговорност, спецификата на поведението му при осъществяване на осъществяване на деянието /възползването от спечеленото доверие на производителите/, са все факти, които са оценени от съдебните инстанции при квалифициране на престъплението като особено тежък случай.

Предвид изложеното, касационната инстанция намира жалбите на подсъдимия и на частните обвинители Й. С. и П. П. за неоснователни. Не са допуснати съществени съществени процесуални нарушения при разглеждане на делото, материалният закон закон е приложен правилно и определеното наказание не е явно несправедливо, поради което въззивното решение следва да се остави в сила.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК, Върховният касационен съд, Второ наказателно отделение

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 151 от 15.12. 2025 г. на Апелативен съд – гр. Варна постановено по ВНОХД № 172/2025г..

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: